

nekateri pijani, divji in brezbožni ponočnjaki, kakoršnih pač nikjer ne manjka. Saj vemo vsi, da je še celo naš ljubi Božji Zveličar imel med dvanajsterimi svojimi apostoli grdeža — Judeža izdajalca!

Sami angeljci — saj jih drugje nikjer ni, kakor edino le v nebesih!

Zupanstvo občine Stopno, 27. jul. 1902. *Andrej Finšgar, župan; Matija Mesarič, Unuk Štefan, svetovalec.* — Zupanstvo občine Sv. Ana, *Ant. Jančič, župan; Jurij Černoga, Jurij Žolnir, svetovalec.* — Zupanstvo občine Dešno, *Martin Novak, župan; Štefan Pintar, Franc Zorko, svetovalec.* — Zupanstvo občine Jelovec-Makole, *Skale Jurij, župan; Matevž Sodin, Gregor Zorko, Pavel Orešič, svetovalec.* — Zupanstvo občine Pečke, *Štefan Stričič, župan; Josip Kolar, Simon Šoštar, svetovalec.* — Zupanstvo občine Stattenberg, *Jak. Kosar, župan; Franc Vantur, Peter Hajšek, Simon Kerhlanke, svetovalec.*

Iz Slovenske Bistrice. (Najnovejše sleparstvo židovsko) pri živinski kupčiji sem zapazil na poslednjem živinskem sejmu v Slovenski Bistrici na sv. Jakoba dan. Ker se je naznanilo po okolici, da pridejo tuji kupci iz Moravskega, ki bodo kupovali vole za tamošnje sladkorne, prignali so kmetje vole od vseh strani, gotovo kakih 300 parov ali še več. Kupovalci, ki so tudi pri tej kupčiji skoro izključno židovskega pokolenja, so obečali po 26 do 27 gld. za 100 kil, to bi bila še primerna cena. Pa kako so potem navili ubogega kmeta prodajalca, ki ni bil dosti previden. Poslušal sem tako barantanje: Žid je obljubil 27 gld., pa dostavil, da bo pri izplačevanju odtegnil 15%, ker bodo voli, ki se morajo gnati do kolodvora, uro hoda od mesta, toliko zgubili na teži, katera se je izkazala v jutro na mestni tehtnici. Žid še povdarja, da to ni tak razloček zaradi teh 15 kil. Kmet je torej mislil, da le gre za 15 kil pri celi teži, ne pa pri vsakih 100 kil in vzel je zadatek. Revež je pač gledal, ko mu je žid na kolodvoru naredil račun. Voli so tehtali kakih 1300 kil, za katere bi moral kmet dobiti po 27 gld. 351 gld., a žid mu je odtegnil 15%, toraj 52 gld. in izplačal le 299 gld. in mesto obljubljenih 27 gld. za 100 kil je kmet dobil le 23 gld.

Enako sleparstvo je žid skušal tudi pri nekem drugem mladem kmetu, kakor se je kazalo bolj razumnem. Ko mu je pravil o 15 procentih in kilih, ga je ta vprašal, ali misli odtegniti 15 kil od cele teže, na kar jo je žid koj popihal, ko je spoznal, da nima opraviti s kakim nevednim človekom.

Jaz sem medtem odišel v svojo sobico k počitku in tam sem zdaj tudi jaz molil: »O Bog, Ti Bog te hiše, bodi tudi moj Bog!«

Za mene je bila odločilna prva nedelja zatem, ko so vsi šli v cerkev. Ta dan sem tudi jaz službi božji prisostoval z ono pobožnostjo, katere ne bom nikdar pozabil.

Od tega časa je bilo z menoj čisto drugače. Prišel sem čitati svete knjige in se učil moliti, a najrajši sem čital sveto pismo starega in novega zakona, in danes morem reči, da bi vedel mnogo pripovedovati o ljubem Jezusu, ko bi mi zopet tak deček na kolenih mi sedeč prosil zato, in ne mogel bi mi izreči take obsodbe, kakor tedaj, da namreč ne pridem v nebesa.

E. m. Kollay.

Smešničar.

Obri mu kazi. Vaški čevljar: »Danes ste pa preostro pridigali zoper ples, gospod župnik!« Župnik: »Kaj pa to tebe briga? Saj si itak že prestar in preokoren za ples!« Vaški čevljar: »Prav, prav, gospod župnik, toda veliko čevljev se raztrga pri plesanju in jaz več zaslužim.

Sploh so velike neprilike za prodajalce, da se jim kupna cena šele na kolodvoru izplača in ne koj v mestu in v tem oziru bi se moralo kaj ukreniti, da kmetje niso na milost in nemilost izročeni židovskim kupovalcem na daljnem kolodvoru, kjer ne nadejo kmetje nikogar, ki bi branil njihove pravice. Mestni župan g. Stigar je sicer že poskušal odpraviti ta nedostatek, pa se mu dozda ni posrečilo. Odpeljalo se je po tem sejmu baje 28 vagonov z 220 volovi. Lep denar so skupili kmetje, pa bi ga še več, da bi se ne dali tako oslepariti.

Konjice. (Politično zborovanje.) Kadarkoli je treba poučevati in navduševati, vsakokrat je politično društvo v Konjicah prvo na pozorišču, da stori svojo dolžnost. Mi stojimo sedaj pred deželnozborskimi volitvami. Konjiško politično društvo je sklicalo za zadnjo nedeljo zborovanje, da svojim članom pojasni sedanji politični položaj. Po jako prisrčnih pozdravilnih besedah gospoda predsednika Muca povzame besedo g. A. P. Korošec iz Maribora. Mi stojimo sedaj pod utisom strašnega dogodka v Makolah. To je sad neprestanega hujskanja nemških in nemskutarških listov proti duhovniškemu stanu. Kadarkoli se je stopilo na rep kakemu nemškemu kramarju ali uradniku, vsega so krivi duhovniki, ob njih se je bilo, nje se je napadalo. Javne oblasti gledajo vse to mirno. Ako ne bo v tem kmalu spremembe, slučaj v Makolah ne bo ostal osamljen. Samo bati se je treba, da nahujskano ljudstvo ne bo ubijalo samo duhovnikov. Mnogo hujskanja proti Slovencem bomo zopet slišali ob deželnozborskih volitvah, ki se bližajo. Meščani in tržani bodo nam zopet urivali može, ki so od njih odvisni in ki morajo za njimi hoditi kakor piščeta za kokljo. Mnogo je pričakovati od naših vrlih mladeničev, da bodo posebno v nevarnih krajih posegli krepko v agitacijo. Naši mladeniči niso samo naš ponos, ampak tudi naš up pri marsikaterem težavnem narodnem koraku! — Za g. Korošcem je govoril revizor deželnih zadrug g. Ivan Rožman iz Gradca. Pojasnjeval je pomen združništva ter navduševal k snovanju čistih gospodarskih zadrug brez vsakih prituklin. Zanimivi so bili podatki o rodovitnosti naše spodnještajerske zemlje, katere svoječasnno priobčimo. — G. Rudolf je zahteval, naj vlada bolj varuje pristno vino in naj zabrani vse pančarije. G. Korošec pojasnjuje, kaj so storili v tem oziru naši poslanci. Gosp. revizor Jošt iz Celja navdušuje k snovanju posojilnic. V okolici je je treba predvsem v Ločah. G. predsednik Muc predlaga resolucijo, naj se upelja splošna, enaka in naravnostna volilna pravica, in resolucijo, da se naši poslanci pred vsem brigajo za kmetske pravice. Ko sta bili resoluciji brez ugovora sprejeti, zaključil je gospod predsednik zborovanje ter se zahvalil govornikom.

Iz Dolja pri Planini. (Raznote-rosti.) Častiti gospod urednik! Do danes ste dobili iz našega kraja prav redke dopise; sicer je vedel ptujski listič in »Slov. Narod« veliko obrekovalnega čez nas, toda od teh časnikov nimamo sploh kaj boljšega pričakovati, ker lažejo in mažejo na vse pretege.

Dne 16. julija t. l. imeli smo pri nas prav dobro obiskovan sejmo, na katerega se je prignalo 1008 glav goveje živine. Obiskali so ta sejmo tudi židi in Italijani ter nakupili 149 parov volov, Italijani pa mnogo krav. Ker pride na naše sejmove veliko lepe živine, pozivljemo kupce prihodnje sejmje v obilnem številu obiskati, in smo prepričani, da bodo prav zadovoljni. Toliko o sejmju.

Dne 22. julija t. l. udarila je en kos fare in občine ledena siba ter naredila okolu 8000 kron škode; tepla je najbolj revne posestnike, katerim je letina sploh prav obilo žetve obetala; gromelo in bliskalo je strašno.

Gromi pa še bolj v narodnem obziru, toda brez vspeha, mislimo. Naš nadučitelj g. Valentin Pulko, rodom Hajdinčan pri Ptujju, pošilja grom in tresk po nedolžnem v našega

prevrlega č. gospoda župnika menda z nado, da ga spravi ob njegov beli ovratnik, pri tem pa ne pomisli, da izpodkopava sam sebi tla. — »Vsaka sila do vremena«. — Ali vas že kaj srbijo deželnozborske in občinske volitve, kakor so srbele državnozborske, pri katerih ste prav sijajno pogoreli. Čas je kratak, da si pridobite sedež v občinskem zastopu; praskajte se, morda bode šlo, toda tudi mi še stojimo, kateri vam zakličemo proč liberalci!

Ako še ne veste, povemo vam mi, da je naša vera rimsko-katoliška in bo tudi ostala do konca sveta, stoprav ako si pridobite Bog vedi koliko pastorjev na pomoč njo spodrinuti: občina je naša in ostane, dokler nji stojijo skrbni možje na čelu. — Svetujemo vam, da greste prej ko slej lepo tiho od nas kamor vam je ljubo ter nas pustite pri miru.

Tako vam želi več Doljanov.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično zborovanje. V Douzah, v gostilni gosp. I. Časa p. d. Jevšnik, bo v nedeljo, dne 3. avg. popoldne ob 3. uri zborovalo katoliško politično društvo za Sv. Martin pri Slovenjemgradu. Poročali bodo gg. držav. oziroma deželni poslanci Žičkar, Robič ter Vošnjak. Volilci, udeležite se zborovanja v mnogobrojnem številu ter povejte poslancem svoje želje. V nedeljo na svidenje v Douzah!

Iz šole. Razpisano je mesto nadučitelja pri Sv. Marku blizu Ptuja ter mesto učitelja oziroma učiteljice pri Sv. Bolfenku v Sl. gor.

Umrla je dne 26. julija Marija Ploj v Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. gor. po kratki mučni bolezni. Bila je obče spoštovana ter od vseh priljubljena. Zapustila je šest otrok. Naj v miru počiva!

Čudež graškega »Sängerfesta«. Kakor slišimo iz zanesljivega vira, pel je na graškem »Sängerfestu« med drugimi čudeži kapun, in to kapun iz bližine Pohorja. Vedelo se je sicer tudi že prej, da pojejo včasih tudi kapuni, ali to niso bili vsikdar najboljši. Škoda, da nismo slišali!! —

Vrtni koncert v Narod. domu v Mariboru bode v nedeljo, dne 3. avgusta t. l. Pri koncertu, ki je združen z raznimi zabavami, svira slavnoznana godba »Neapolitani«. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. V slučaju neugodnega vremena se vrši koncert v notranjih prostorih. — Ker je čisti dobiček namenjen za »Dijaki dom« v Celju, želeli je mnogobrojne vdeležbe. Za ukusno jed in pijačo kakor točno postrežbo bode najbolje oskrbljeno.

Poštni nabiralnik se nastavi s 1. avgustom pri Sv. Kunigundi na Pohorju, pošta Zreče pri Konjicah. Poštni pot bode nosil pošto vsak dan, izvzemši nedelje in praznike.

Trtna uš. V Sovjaku pri Sv. Juriju ob Ščavnici so se pokazala znamenja trtne uši. Ubogi vinogradniki!

Od Sv. Urbana nad Ptujem se nam poroča: V petek zvečer, dne 25. julija je zahteval tukaj ogenj grozno žrtev. Okoli 11. ure je začela goret v Vintarovškem vrhu viničarija J. Benka iz Ločiča. Zgorelo je vse in viničar Franc Rajšp se je opekel tako, da so ga morali zapeljati v ptujsko bolnišnico in je le malo upanja, da ozdravi. Pač pomilovanja vredna družina! Posestnik je bil zavarovan le za majhno vsoto. Vzrok nesreče še ni znan.

Od Sv. Marjete niže Ptuja. Velika nesreča pripetila se je dne 28. julija ob pol 3. uri popoldne na brodu Sv. Marjete niže Ptuja. Občeznani in priljubljeni posestnik iz Moškanje, Anton Pukšič, peljal je težko obložen voz živega apna na Zavrč. Kar se

na mostiču pri dravskem brodu mostnica stere, voz se nagne in pritisne tako nesrečno Pukšiča ob steber, da mu zdrobi prsi in bil je takoj mrtev. Pukšič je bil blag in čist značaj, vrl Slovenec in mnogoletni naročnik »Slov. Gospodarja«. Nagle in neprevidene smrti obvaruj nas, o Gospod!

Bankovec za 10 K je izgubil v c. kr. davkariji v Ptujju Jakob Sagadin, posestnik v Sesterzah pri Ptujjski gori. Kdor ga najde, naj mu ga pošlje, stroški mu bodo povrnjeni.

Napad. Pri Zagorju je napadel v nedeljo neznan mož gospo Hermino Šink s samokresom. Rana gospe Šink ni nevarna.

Vojaške vaje. Zdaj je že določen program, po katerem se vrše letošnje velike vojaške vaje. Najprej se vrše na morju in na kopnem ob obali jadranskega morja in sicer blizu Pulja in na Kvarnerskih otokih blizu Lošinja. Cesar se namreč pripelje dne 31. avgusta zvečer v Trst. Od tod se popelje dne 1. septembra zjutraj na jahti »Miramar« v Pulj in koj ta dan prične vaje naše mornarnice na morju, ki se bodo vršile 1. in 2. septembra. Dne 3. septembra skušala se bude naša mornarnica izkrcati na kopno proti jugu od Pulja, a pešpolka 97. in 87. imela bodeta nalogo, da preprečita to izkrcanje. Dne 4. septembra si pa ogleda cesar nekatere nove mornarnične stavbe v Pulju. Ta dan zvečer se odpelje na Dunaj. V njegovem spremstvu pri teh vajah bodo tudi prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Dne 11. septembra se pa odpelje cesar v spremstvu nadvojvode Franca Ferdinanda, nemškega prestolonaslednika in nadvojvode Rajnerja v Sztvár na Ogorskem, kjer bodo velike korne vaje, ki pričnejo 14. septembra in bodo trajale do 16. septembra. Od tam se povrne cesar s spremstvom zopet na Dunaj.

Mariborski sodišči, okrožno in okrajno, sta se preselili te dni v novo sodiščno poslopje ter se ondi vrši že vse uradovanje.

Mariborska porota. Porotne obravnave pri jesenskih porotnikih bodo vodili gg. dvorni svetnik Robert Greistorfer, deželno sodni svetnik dr. Franc Vovšek, dr. Ignacij Pevec in Anton Morocutti.

Požar je uničil v Podovi 26 hiš. Goreti je začelo včeraj dopoldne ter sta zgorela tudi dva otroka. Požarna bramba iz Maribora je tudi odrinila na pogorišče. Goreti je baje začelo kar na treh straneh.

Na vinorejski šoli v Mariboru bodo 13. avgusta sklepne skušnje.

Diamantni doktorski jubilej škofa Strossmayerja. Na Slatini, kjer biva sedaj škof Strossmayer, se je sestavil poseben odbor, da proslavi dne 5. avgusta t. l. škofov diamantni doktorski jubilej. V ta namen pride tudi na Slatino odposlaništvo dunajskega vseučilišča, da izroči jubilarju obnovljeno doktorsko diplomo. Škof Strossmayer sprejme ta dan tudi večjo odposlaništvo iz Hrvaške.

Zopet Slovenec — škof. Slovenski župnik č. g. Stariha v Ameriki je imenovan škofom v Leadu v Južni Dakoti v Ameriki.

Brzovlak trčil. Dne 29. julija zjutraj se je pri Zagorju brzovlak iz Trsta zaletel v neke vozove premoga, ki so stali na nepravem tiru. Brzovlak je bil močno poškodovan, k sreči pa ni bil nihče izmed potnikov ranjen. Po kratki zakasnitvi se je brzovlak odpeljal dalje.

„Narodne“ trgovine v Celju. Poroča se nam: V zadnji »Domovini« potipalo se je nekoliko na žilo našim trgovcem; toda bojimo se, da bo malo vspeha. Prijemlje se uslužbence, gospodarja pa se oprošča, češ, da on nič o tem ne ve! S tem ne pridemo do cilja. Gospodar je pravi krivec, njega se mora prijeti, od njega se mora zahtevati, da ima narodne uslužbence, ako se hoče sploh šteti za narodnega trgovca. Da bi gospodar ne vedel, kake uslužbence ima, tega ne bude nobeden verjel; on svoje ljudi dobro pozna — pa kaj je nekaterim narod! — denar,

denar! . . . V tem oziru so pri nas razmere res skrajno žalostne. Narodne trgovine in narodna podjetja se množijo od dne do dne — in ž njimi narodni troti in odpadniki; po pevcih, telovadcih, tamburaših, godcih in sploh narodnih delavcih pa se zastoj oziraš. Kam pridemo?! Povdarjati pa moramo še enkrat, da krivda ni na uslužbencih, krivda je na šefih. Tu treba odločne odpomoči. — Aut — aut! . . .

Celjske novice. Nemeč Kandolf, strojevodja pri tvornici ledu, je pred tedni nekemu vozniku, ki je prišel po led, razbil s skladivom glavo, da je ta na mestu mrtev obležal. Vahtarca o tem molči — kajpak — saj je to cvet nemške kulture. — Župan Stiger je bojda županovanja sit in je odstopil; torej mesto brez župana. — Odvetniku Stepischneggu so zaprli pisarno za jedno leto. On sicer odvetništva še ni sit — pa je že tako volja višje gospe, proti kateri se celo »dr. Janezov« rekurz nič ne igra. — Koncert mariborskih in celjskih abiturijentov se je sijajno obnesel. Njih dovršeno petje je kar očaralo poslušalce. Toda obisk —! Škoda da niso mesto plesa dali na vspeh kako igro; stavimo, da bi bila dvorana polna.

Sejmi na Štajerskem mes. avgusta. Arnovž 25., Lučane 11., Sv. Janž 5., Brežice 11., Kapela 18., Sv. Jakob v Vodru 18., Šmarje 18., Zalec 29., Nemški Podčetrtek 11., Sv. Martin v Sulmski dol. (samo za blago) 16., Osvald (samo za blago) 5., Švanberg 2., Ljubno 26., Mozirje 16., Grosflorian na Laznici 4., Sv. Duh na Stari gori žup. Sv. Jurij ob Ščavnici 25., Sv. Filip v Veračah 29., Sv. Gore pri Petru 4., Podčetrtek 11., Laško 25., Loka 5., Sv. Lenart v Slov. gor. 1., Sv. Trojica v Slov. gor. 28., Sv. Jurij v Slov. gor. 12., Gomilica 1., Sv. Miklavž pri Draslingu 11., Sv. Miklavž v Sausalu 5., Strass 16., Muta 29., Vuzenica 16., Jarenina 18., Sv. Jurij ob Pesnici 20., Limbuš 16., Prepolje 1., Svinčina (samo za blago) 28., Cmurak 25., Sv. Peter 29., Snežnica ali Nova cerkev 6., Straden 16., Sv. Jernej 25., Sv. Tomaž pri Veliki Nedelji 29., Ptujjska gora 14., Hajdina 30., Kaniža pri Ptujju 5., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 11., Nova cerkev 6., Pobrež 16., Ptuj 6., Turnišče 26., Radgona 11., Rogatec 25., Sevnica 16., Poličane 29., Slov. Bistrica 25., Slovenji Gradec 11., Lemberg 5., Sv. Ilj pri Šostanju 4., Velenje 25.

Žitne cene. V Mariboru: 1 hl. pšenice 18 K 40 v, rž 16 K, ječmen 14 K 40 v, oves 16 K 50 v, koruza 13 K 40 v, proso 13 K 40 v, ajda 12 K, fižol 20 K. — Na Dunaju: 50 kg, pšenica 9 K 70 v, rž 7 K 70 v, ječmen 7 K 30 v, koruza 5 K 40 v, činkvant 6 K 40 v, oves 7 K 57 v, fižol 10 K 75 v.

Cerkvene stvari.

Zlata maša. Dne 25. t. m. je slavil v mariborski stolnici mil. gosp. stolni prošt Lavrencij Herg zlato sveto mašo. Slovesnost se je začela ob 8. uri zjutraj in se je je udeležilo nepričakovano veliko ljudstva in mnogo prijateljev in častilcev zlatomašnikovih. Mil. g. prelat Karol Hribovšek je ta dan krasno nagovoril slavljence nekako z naslednjimi besedami: »Dne 25. julija lanskega leta se je bil oglašil zvon stolne cerkve in nas je klical v hišo žalosti; oznanjujoč nam tužno vest, da se je ločil s tega sveta naš predragi sobrat, velevreden ud stolnega kapitola lavantinskega, prečastiti gospod dr. Jozef Pajek, ki je šel, kakor upamo, po zasluženo plačilo. Preteklo je leto in zopet isti dan, 25. julija, nas je vabil veličastni glas zvona stolne cerkve v hišo veselja, da se vdeležimo izredne svečanosti: zlate sv. maše. — Mil. monsignore in stolni prošt! Gotovo se Vam širi srce svetega veselja, ako se danes ozirate na preteklo petdesetletno dobo Svojega neutrudnega delavnega duhovskega življenja; gotovo ste danes z nami vred prav iz globočine Svojega srca zapeli: »Gratias agamus Domino Deo nostro — dignum et iustum est!« (Hvalimo Gospoda,

svojega Boga! — Spodobno in dolžnost je!) Današnjemu prazniku so res primerne besede, katere poje sv. cerkev ob največjem svojem prazniku: »Haec dies, quam fecit Deus exultemus et laetemur in ea.« (To je dan, ki ga je Gospod naredil, radujmo in veselimo se v njem!) — Današnji dan je prav dan veselja za nebesa in za zemljo: veselijo se ga nebesa, ker pravi pobožni Tomaž Kempčan o vsaki sveti maši: »Kadar duhovnik opravlja daritev sv. maše, časti Boga in razveseljuje angelje«, velja to gotovo — in še v višji meri — o Vaši zlati sv. maši, v kateri ste se gotovo Bogu zahvalili za brezštevilne milosti, ki ste jih prejeli od Njega v teku 50 let duhovništva! Vesela je današnje slavnosti tudi vsa lavantinska škofija: veselijo se je pobožni verniki, zlasti oni, katere ste Vi vodili po potu zveličanja s svojimi nauki, s svojimi pobožnimi spisi in knjigami, s svojimi molitvami in z vzgledom pobožnega duhovskega življenja; — veseli se današnje slovesnosti vsa č. duhovščina lavantinska, ki Vas ljubi in časti kot gorečega, uzornega, za vse sveto vnetega duhovnika; — veseli se danes z Vami zlasti stolni kapitol lavantinski, kateremu ste že nad 20 let častiljivi ud, kateremu ste bili dolga leta požrtvovalen in skrben upravitelj, kateremu ste zdaj ljubljien poglavar; veselijo se današnje Vaše slavnosti tudi naš preljubljeni in premilostljivi knez in škof Mihael, ki so telesno odsotni — da si okrepijo ljubo zdravje, za kar mi vsi goreče prosimo Boga — so pa navzoči med nami v duhu, in so mi pred svojim odhodom (v toplice) posebno naročili, da Vam danes izrazim njegovo višjepastirsko priznanje in zahvalo za Vaše neutrudno delo v čast božjo in za vse, kar ste storili Njim v pomoč, pa škofiji na korist. — Ko sem tako v kratkih potezah označil pomen današnje vesele slavnosti, pristavljam še v svojem imenu, kakor v imenu stolnega kapitola in vseh navzočih duhovnih sobratov in gostov srčno željo: Ljubi Bog, ki Vas je dozdaj vodil tako ljubeznjivo, in Vam je dal v krepkem zdravju služiti zlato sv. mašo, On naj Vas ohrani še nadalje v Svoji milosti in ljubezni, da se zlati venec, ki je danes krasil Vašo glavo, spremeni v biserni venec, in kadar pride dan plačila v nezvenljivi venec večne slave! V kar pomoz Bog! — Slavljencu zlatomašniku so došle od premnogih strani prisrčne čestitke. Trg Središče, kjer je slavljence rojen, ga je imenoval častnim občanom. Posebna slavnost v Središču se priredi dne 10. avg. — Mi kličemo častitemu slavljencu: Še mnoga leta!

Obletnica. Pri Sv. Križu na Murskem polju obhajajo rojaki-duhovniki dne 5. avg. t. l. slovesno obletnico smrti preč. † gosp. stolnega dgkana dr. Ivana Križaniča.

Biserno sv. mašo pri Sv. Lenartu poleg Velike Nedelje bodo v torek, dne 5. avgusta peli tamošnji župnik, veleč. g. Fran Toplak, rodom Urbančan. Rojeni so 2. sept. 1818, v mašnika posvečeni 31. julija 1842, torej 60 let mašnik. Bisernemu jubilarju čestitamo in želimo Leonova leta!

Nova sv. maša. Danes, dne 31. t. m. bo pel v Inomostu novo sveto mašo naš štajerski slovenski rojak jezuit o. Engelbert Rakovec.

Breg pri Celju. V nedeljo dne 3. avgusta ob 1/2 9. uri dop. bo bral prvo sv. mašo o. Lorenc Novak iz kapucinskega reda, doma iz Brega pri Celju, v kapucinski cerkvi v Celju. Pridigoval bo č. g. J. Žičkar, dekan iz Vidma.

Pri Sv. Martinu v Šaleku se bodo dne 3. avgusta blagoslavliale nove orglje.

Umrl je dne 27. julija pri Sv. Nikolaju ob Laškem trgu ondodni župnik č. g. Jakob Smole. Rojen je bil pri Sv. Petru v Medvedovem selu, v mašnika posvečen 27. julija 1873. Služboval je pri Sv. Rupertu nad Laškim, v Ločah, pri Sv. Petru pod Sv. gorami in nazadnje pri Sv. Nikolaju. — Svetila mu večna luč!

Iz Celja. Po prizadevanju mil. gospoda opata se je v tukajšnji mestni župniji ustanovila Marijina družba za krščanske mladeniče in dekleta. Ta družba naj bi še nepokvarjeno mladino ohranila na pravej poti in vtrdila v verskem prepričanju in lepem, krščanskem življenju. — Pretečeno nedeljo, dne 20. julija, se je pokazalo, da še gori v mladih srcih ogenj navdušenosti za sveto stvar. Ta dan se je namreč vršil slovesen sprejem udov. — Bilo je ginljivo videti in slišati, kako je nad 50 vrlih mladeničev in blizu 300 pobožnih deklet — z gorečimi svečami v rokah — glasno obljubljalo, da hočejo »popolnejše častiti nebesko mater Marijo in se pod njenim varstvom truditi, da bi dosegli pravo krščansko popolnost in večno življenje.« — Bog daj, da bi tem obljubam sledila tudi dejanja; da bi udje ostali res zvesti otroci Device Marije, katero so si z lastnoročno podpisanim posvečenjem izvolili za svojo »gospo, priprošnjico in mater«; da bi družbene svetinje bile za vse ude znak izvoljenja za nebesa! — Želeti je samo, da bi število udov, zlasti mladeničev, vedno naraščalo; vsem, ki imajo pogum, da javno pokažejo svoje versko prepričanje, veljajo besede Kristusove: »Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.« (Mat. 10, 32.)

Romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje priredi se pod jako ugodnimi okolnostmi takoj po Veliki maši. Vse natančneje se bo naznanilo že prihodnje dni.

Društvena poročila.

V nedeljo v Jarenino! V nedeljo je v Jarenini narodna veselica. Jarenina je kraj, kjer dvigajo nemškutarji vedno drznejše svoje glave, a na površje še ne morejo. V nedeljo se hočemo zopet sestati z narodnimi Jareninčani ter se vnovi navdušiti za najdražje svetinje milega naroda slovenskega. Kdor ima čas, bo prišel v nedeljo v Jarenino. Na svidenje!

V Selnici ob Dravi bodo 10. in 15. velikega srpana predstavljala tamošnja dekleta igrokaz »Sveta Neža«. Začetek ob treh popoldne. Vabi se k obilni vdeležbi te prekrasne krščanske igre.

Sv. Jurij ob juž. žel. Kakor je bilo naznanjeno, se je vršil dne 13. julija prvi občni zbor nove ustanovljene »prostovoljne okoliške požarne brambke Kranjčica« in so bili izvoljeni v odbor enoglasno: Jak. Mlinar načelnik, Blaž Benedikt podnačelnik, Alojz Plavštajner knjigovodja, Anton Rozman blagajnik, Ivan Oset in Franc Šet odbornikom. Vodja brizgalnic Janez Oset, Janez Sivka njegov namestnik, Franc Šet vodja plezalcev, Jožef Dobovišek njegov namestnik, Valentin Turin vodja cevarjev, Anton Leskošek njegov namestnik, Avgust Dobovišek pa trobentar. Društvo šteje 26 rednih udov, 1 častnega in 4 podporne ude in ti so sledeči: g. Ivan Kač v Žalcu kot častni ud, podporni pa so: g. Franc Preunseis ml. v trgu, Andrej Kralj in Jakob Mravlak v Šibeneku in Jakob Čretnik, naš rojak v Ameriki. Ti vsi so darovali vsak po par kron; hvala jim. Ker je stališče našega novega društva jako dobro in so vsi udje brez izjeme narodno probujeni možje in mladeniči, se trdno upa, da naše društvo dremanja ne bo poznalo, in da bo svojo krepost uporabljalo v korist in blagor bližnjega. Ker pa ima društvo zelo velike stroške pri nakupu vsega potrebnega novega gasilnega orodja in uniforme, prosi odbor društva bližnje, kakor tudi blage daljne dobrotnike slovenskih društev, da bi se spomnili na nas z blagohotnimi darovi pri vsaki priložnosti in se bo z veliko hvaležnostjo sprejel vsak dar. Posiljati jih je pa na sledeči naslov: Prostovoljna okoliška požarna bramba Kranjčica pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Gornja Radgona. Pričela se je neka, meni popolnoma nepričakovana in nerazumljiva gonja proti moji osebi in proti našemu bralnemu društvu, kateremu začasno predsedujem, gonja, katera moti in bega naše

ubogo ljudstvo in je v stanu, ako molčimo, meni in društvu na dobrem imenu in tudi gmotno škodovati. Dolžnost me torej veže, da predložim slavnemu občinstvu sledečo izjavo: 1. Moja malenkost se ni nikdar ravnala po liberalnem receptu: »Duhovnik naj ostane v cerkvi«, ampak po receptu sv. Očeta Leona XIII., ki pravi: »Potrebno je, da duhovnik izide iz sakristije in gre med ljudstvo.« Pripustil sem torej k bralnemu društvu, in mislim, da ne na škodo društva. 2. Če omenjeno društvo pod mojim vodstvom in nadzorstvom prireja Ciril-Metodove, Slomškove in druge slavnosti, ravnam se po določilih naše skofijske sinode z leta 1896, kjer se je med drugim določilo: »Enako naj duhovnik ob nedeljah po društvih, po raznih shodih, po lepih igrah zabranjuje, da ne bodo mladeniči in dekleta zahajali v bližnje mesto.« To govori kakor nalašč za naše razmere. 3. Da se tudi pri takih slavnostih more kdo pregrešiti, cesar pa društvo ne odobrava, to očitaneje je ravno tako farizejsko, kakor če bi kdo rekel: »Med 12. apostoli je bil eden izdajica«, ali: »V sv. cerkvi žive veliki grešniki, ubijalci, prešestniki, roparji«, ali: »Na primicijah se dogajajo škandali.« — To je moje stališče, oprto na skalo sv. Petra, na katerem bi morali stati vsi verni kristijani, posebno pa vsi katoliški duhovniki, tedaj bi si pridobili ljubezen, spoštovanje in ugled. — V Gornji Radgoni, 29. julija 1902. — Jos. Janžekovič, kaplan.

Žiško bralno društvo ima v nedeljo, dne 10. avgusta, občno zborovanje, da se sklene polletni račun, voli novi tajnik na mesto prejšnjega g. uč. Časla, ki je odložil svoj mandat, ter rešijo druga važna vprašanja. — Po zborovanju bo seja društvenega odbora za nar. veselico, ki se vrši dne 31. avgusta; obširni vspored obsegal bo igro, petje, govore, deklamacije, godbo, šaljivo pošto, srečolov in ples. V prihodnjič natančneje o tej točki.

Šaleška čitalnica. Šaleška dolina — Kako se lepo ti bliščiš! — Vesela te je domovina. — Ker tako krasno razcvetiš. — S tem lepim verzom začenja se velepomembna pesem, s katero je rajni Davorin Trstenjak počastil slavnostno otvoritev »Šaleške čitalnice« v Šoštanj dne 3. sept. 1882. V proslavo tega dneva, to je svoje dvajsetletnice priredi »Šaleška čitalnica« v Šoštanju dne 3. avg. t. l. na vrtu hotela »Avstrija« sijajno veselico s sledečim vsporedom: 1. V. Parma: »Mladi vojaci«, koračnica, tamburaši. 2. Slavnostni govor, govori dežel. poslanec in častni predsednik g. Vošnjak. 3. H. Volarič: »Gospodov dan«, mešan zbor. 4. Farkaš: Loin du bal, valse brilante, tamburaši. 5. H. Volarič: »Slovenski svet«, moški zbor. 6. Farkaš: »Junak iz like«, koračn., tamburaši. 7. Foerster: »Ljubica«, meš. zbor. 8. Farkaš: »Na valovih«, tamb. 9. I. Hummel: »Brodar«, moški zbor s tenor-samospevom. 10. Farkaš: »Nočni stražari«, tamb. 11. Nedved: »Domovini«, meš. zb. 12. Farkaš: »Putnica hrvackog junaka«, tamb. — Po tem vsporedu predstavljajo čitaln. diletantje Jurčič-Krsnikovo veseloigro v enem dejanju »Berite novice«. — Konečno prosta zabava in ples. Veselico otvori »Šaleška narodna godba«, koncertni del pa se prične ob 6. uri zvečer. Vstop je prost. Ker je trg Šoštanj v narodnem oziru zelo važna narodna postojanka, ki je vedno izpostavljena sovražnim navalom, nadeja se čitalnični odbor, da bodo Slovenci od blizu in daleč z mnogobrojno vdeležbo pokazali nasprotnikom, da je in ostane Šoštanj naš! O d b o r.

Shod odvetniških in notarskih uradnikov se vrši v nedeljo, dne 3. avgusta t. l., popoldne ob 4. uri v hotelu »Štrukelj« v Ljubljani. Vspored: 1. nagovor predsednika; 2. govor o organizaciji in društvenih težnjah; 3. posvetovanje radi ustanovitvi II. skupine; 4. razno. o d b o r.

Dijaški dom v Celju. Občinski odbor okolice celjske sklenil je pri seji dne 12. t. m.,

da pristopi »Dijaškemu domu v Celju« z ustanovnim zneskom po 200 K. Naj bi bil ta sklep izgled drugim narodnim občinam.

Iz drugih krajev.

Sorodnik Bismarkov zaprt. Amerikanski časnik poroča: V Novem Yorku so zaprli nekega moža, ki pravi, da mu je ime Karl plem. Bismark ter je oddaljen sorodnik Bismarka. Ukradel je preproge ter jih prodal. Če je v resnici sorodnik velikega Bismarka, ga bodo brzkone izpustili.

Kara — Ahmed. Pred nekaj dnevi se je ločil s sveta slavni rokoborec, Kara Ahmed, ki je v Parizu dobil prvo darilo v rokoborstvu. V Evropi se je produciral trikrat, 37 nasprotnikov je pometal na tla. Njegova prsa je dičila nebroj kolajn. Zadnji čas je pohajkoval po carigrajskih ulicah, okrašen s svojimi težko priborenimi kolajnami. Ko je bil še v Evropi, doživel je marsikatero romantično dogodbo. Ko je namreč nastopal v Parizu, zagledala se je v velikanskega hrusta tudi neka Parižanka. Sledila mu je v Stambul, kjer je radi njega postala mosleminka. Kara Ahmed je bil star 35 let.

Kakšen kruh je kralj? Dva preprosta težaka sta se pred kratkim na Sedmograškem prav pošteno skregala. Prišla sta namreč na vprašanje, kakšen kruh je vsak dan naš cesar. Med tem, ko je jeden bil trdo prepričan, da je samo mlečen kruh, je drugi začel z batinami dokazovati, da je naš cesar same — potice. Še preden je bilo vprašanje rešeno, sta se tako krvavo stepla, da so ju morali prepeljati v — bolnico.

Nov prerok! V Advorče v Slavoniji vstal je nov 19 let star »prerok«, ki pripoveduje, da ga je angelj vzbudil iz spanja in ga peljal v cerkev v Bresin, kjer je dobil kolajno z napisom: »Zadnje potovanje Jezusa«. Ko ga je njegova mati v cerkvi v Požegi ravno zbranemu ljudstvu pokazala, je kar naenkrat izpred očí ljudstva — izginil. Ljudstvo s strahom pričakuje, kdaj da pride obljubljeni prerok.

Anarhistična zarota proti laškemu kralju. Preiskava proti anarhistom v Terni na Laškem je pokazala, da se je snovala trda zarota na kraljevo življenje. V Trstu so prijeli nekega Borcechina iz Ara, kateremu so dokazali, da je sodeloval pri zaroti.

Carjeve sanje. Ruski car Nikolaj je imel pred kratkim sanje. Videl je troje krav, lepo debelo, druga je bila suha mršava, ki je debelo kravo molzla, in tretja slepa krava ju je — gledala. Car je poslal po razlagalca sanj. Ta pride k carju in mu sledeče razloži: Otac, debela krava je velika Ruska, suha, mršava krava, ki molze debelo, je finančni minister Witte, in tretja slepa krava, ki ju gleda, je — Vaše Veličanstvo. Ruski car se ni nikakor vznevoljil radi hudomušnega razlagalca, ampak mu je povsem pritrdil. Ministra Witte si je pa vendar-le obdržal.

Nova vrsta pšenice. Neka ameriška poljedelska šola je vzgojila novo vrsto žita, ki je dokaj bogatejše in rodovitnejše, kakor vse druge vrste, in ki tudi vremenskim premembam lažje kljubuje. Novo vrsto pšenice si je ta šola na ta način vzgojila, da so na vse zgodaj prenesli cvetni prašek jedne pšenice na pestič druge in so jo nato z največjo skrbjo in pazljivostjo varovali pred vetrom in pred ptiči. Po večkratnih poskusih se jim je posrečilo dobiti novo vrsto, ki bode prekosila vse druge.

Zgodovina dežnika. Sredi 17. stoletja je prišel neki podjeten trgovec na idejo, posojevati vseučiliščnikom v Oksfordu sedanjim dežnikom nekoliko podobne priprave. S tem jim je hotel pripomoči, da so lahko hodili poslušat predavanja tudi pri največji plohi. Začetkom so se smejali dežnikom, a ker so jih nosili samo študentje, so jim se odpustili. Dolgo časa se ni nobeden drugi pokazal na cesto z dežnikom, dokler ni neki Hanwaj prvi prišel na cesto z dežnikom. — Hanwaj je bil dalje časa v Kini in je videl, da se ondi rabi dežnik ne le proti dežju, ampak

tudi proti solnčnim žarkom. A komaj se je prikazal na cesto, takoj ga je obsula velika množica, ki je začela delati na njegov račun razne neslane dovtipe. Imenovali so ga prismojenega. A izkušeni Hanwaj se ni brigal za predsodke svojega časa in je dosledno nosil dežnik, četudi je bilo lepo vreme. Ko so se ljudje naveličali delati dovtipe, pričeli so premišljevat, da ima vendar ubogi Hanwaj prav, in začeli so nositi dežnike. Tako je Hanwaj prodril s svojim dežnikom. Hanwaj je nosil dežnik vsak dan do svoje smrti. Iz Angleškega se je dežnik razširil tudi na druge kraje.

Zvit berač. Prosjak, ki sreča imenitnega gospoda, ga nagovori: »Oprostite, milostljivi gospod, ali niste izgubili vaše denarnice?« Gospod seže v žep rekoč: »Nisem je izgubil!« »Oj, to je sreča!« vslikne veselo prosjak, »ali bi vas ne smel prositi za malo podporo?«

Spanje — bolezen. V Afriki se je pojavila med zamorci nova čudna bolezen. Na tej bolezn oboleli začne spati in zaspi za večno. V enem samem okrožju je umrlo na ta način 7000 oseb.

Smrt vsled poljuba. V Beltnu se je ožgal otrok nekega čevljarja z mlekom tako močno, da je potem kmalu vsled opeklin umrl. Mati je pred pogrebom še enkrat poljubila svojega otroka. Takoj zatem pa zbolil ter je bila v nekaterih urah mrtva. Pri poljubi si je zastrupila kri.

Koliko besed se zamore napisati z navadnim svinčnikom. To vprašanje je hotel rešiti neki Anglež. Z jednim in istim svinčnikom je pisal tako dolgo, dokler ga je zamogel držati ter je napisal 95.608 besed. Drugemu pa ta rezultat ni zadostoval. Dotični je porabil svinčnik popolnoma do konca ter napisal 400.000 besed.

Strašna nesreča v Ameriki. Amerikanski »Mir« prinaša vest o veliki nesreči, ki se je pripetila 10. julija v rudniku »Klondyke« blizu mesta Johnstovna. Vsled velike razstrelbe se je zasula jama, v kateri je delalo 450 delavcev. Število gotovo ponesrečenih je dosedaj 125. Trdi se, da je le kakih 12 ponesrečencev Amerikanov, vsi drugi so Slovani.

Dober odgovor. Nekde si je vtepel v glavo misel, da zna delati zlato in je pisal papežu Leonu X. ter se mu ponudil, da mu bo naredil zlata, kolikor hoče, meneč, da ga bo papež za to ponudbo bogato obdaroval. Papež mu pa pošlje veliko prazno vrečo s tem sporočilom: »Ker znate delati zlato, ne potrebujete drugega ko vreče, da je vanjo spravite.«

Slabo „šalo“ dovolil si je mašinst Meier na Dunaju. Oblekel se je v neki gostilni v duhovsko obleko. Za talar mu je služila dolga, črna ženska obleka in na to si je nadel belo dolgo srajco. V tej obleki je posnemal cerkvene mašne obrede in končno poskropil navzoče z mokro krtačo. Pred sodnijo je dejal, da ni imel pri tem nikakega slabega namena in si je dovolil le šalo. Toda sodišče mu ni verjelo in mu je za to »šalo« prisodilo enomesečni strogi zapor.

Slabo naletel. V neki vasi je živel pijanec, kateri se ni hotel poboljšati. Župnik v dotični vasi se je trudil veliko, da bi ga spravil na boljšo pot. Nekoč ga sreča, ko je pijan kolovratil proti domu ter mu reče: »Miha, glej, žganje je tvoj največji sovražnik!« Miha se pa odreže: »Ali ne pravi sv. pismo, da moramo sovražnike ljubiti?« »Ja, to je res«, odgovori mu župnik, »tega pa ne pravi, da jih moramo tudi požirati!«

Pri pozdravu — smrt. V Cmoršnjicah na Kranjskem se je zgodila 22. t. m. strašna nesreča. Posesnik Avgust Stangl je prišel z lova domov. Na stopnjicah mu je podala žena roko. Stangl je segel po ženini roki, pri tem pa je padel, puška se je sprožila in strel je zadell ženo v glavo. Žena je smrtnonevarno ranjena.

Angleži in Buri. Dne 19. t. m. se je vršil v mestu Žižkovu krvav tepež med An-

gleži in Buri. Ondotni šolarji so se namreč razdelili v dva sovražna taborja, ki sta se do krvavega spoprijela. Polena in kamenje je padalo na vse strani, da je kmalu kri porudečila zemljo. Ker se je boj poostiril do skrajnosti, bila je hitro poklicana policija, pred katero so se Buri in Angleži složno spustili v beg.

Zagrebski fijakarji — prijatelji Burov. Te dni se je mudilo v Zagrebu več angleških častnikov, da prevzamejo konje za angleško vojsko v Južni Afriki. Rabili so fijakerje, a dobili niso nobenega, ker so se fijakarji zavezali, da Angležev ne vozijo za noben denar. Angleži so si morali naročiti voz z Dunaja. Tako so zagrebski fijakarji pokazali svoje prijateljstvo do Burov.

Umor na železnici. Med postajama Pariz—Versailles na Francoskem je bivši poštni uradnik Chabaniex napadel nemškega doktorja Ortensteina. Storilca so prijeli. Ortenstein je v bolnici umrl.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

a) Dušec.

Dušec je za rastlinsko življenje gotovo najvažnejši in vse rastline ga potrebujejo kot hrano. Saj beljakovine, ki so glavni del od protoplazme, pogoja vsega rastlinskega življenja ne zamorejo brez dušca nastati. Večinoma se gnojenje ž njim tudi najbolj splača. Le nekaterim rastlinam ni treba ž njim gnojiti. V zraku, ki nas obdaja, je do $\frac{2}{3}$ dušca. Brez njega bi bilo življenje kaj kratko, kajti bi prehitro zdihali takorekoč zgoreli v samem kislec. V zraku je dušca neizmerno mnogo. Pa le mali del rastlin je, ki zamorejo ta zračen dušec za-se porabiti, vsem drugim moramo ž njim gnojiti. Rastline, ki dušec iz zraka za-se porabijo, poznali so uže stari Rimljani kot rastline, ki polje ne izvlečejo, ki je celo gnojijo. Te rastline so metuljnice, med katere spadajo sočivja in detelje. One lahko zrabijo dušec, ki se v zemlji nahaja pa tudi onega iz zraka. V umetnih gnojilih je dušec zelo drag. Kmetovalec, ki prej omenjene rastline seje, pridobi lahko veliko množino dušca brezplačno iz zraka. To bode njegovemu gospodarstvu pač mnogo koristilo. Kdo ne pozna dober vpliv detelje na polju? In ta dober vpliv pripisovati je večinoma zmožnosti detelje, dušec iz zraka vleči.

Dušec iz zraka pa zamore ta vrsta rastlin le tedaj za-se porabiti, kadar se nahajajo v zemlji gotove bakterije. To so neizrečeno majhne, palčicam podobne glivice. Bakterije živijo z dušec nabiralnimi rastlinami v slogi vkup; one napravijo na njih koreninah bradavičice. Te bradavičice na koreninah lahko opazimo, ako eno teh dušec nabiralnih rastlin n. pr. grah, iz zemlje potegnemo. V teh mešinah žive bakterije složno z od njih napadeno rastlino. To složnost imenujejo simbiozo. Podpirajo se drug drugega. Detelja ali grah itd. da nekaj malega snovi od sebe, katere te bakterije rabijo. Vsled tega se pa one neizmerno množijo, porabijo zrakov dušec, za svoj život odmirajo in njih trupla z dušcem pa povživa rastlina, ki jih je imela na stanovanji.

Te bakterije so pa glede rastline, s katero nameravajo živeti, precej izbirljive. One, ki so bile prej na grahu, ne gredo z lahka na voljši bob (lupina), ali katero drugo, sicer sorodno rastlino. Prvotno so bile vse te bakterije menda enake, a sčasoma so se privadile na posamezne rastline iz rodbine metuljnic, tako, da ima vsaka družina iz te družine tudi svojo posebno bakterijo kot gostačo.

V zemlji, v kateri se ne nahajajo naravne bakterije, ki živijo na grahu ne nastanejo one bradavičice na grahovitih koreninah. V tem slučaju tudi grah ne vspeva, ako mu z dušcem ne pognojimo, ker sam po sebi brez bakterij ne zamore dušec iz zraka porabiti. Ako pa raztrosimo na takem polju nekaj zemlje od polja, kjer je grah preje dobro vspeval in tudi bradavičice imel na koreninah, tedaj bode kmalu drugače. Na jeden oral zemljišča zadostovalo bo kakih 10 q zemlje raztrositi. V tej zemlji so bakterije, ki se sila naglo razmnožijo in kmalu svojo nalogo izvršujejo. Začeli so tudi bakterije umetno odgojevati, da se porabijo namesto zemlje. Za sedaj pa kmetovalcu le najbolj kaže, bakterije po prejšnjem načinu z zemljo sejati. Pričakovati pa je, da bodo učejaki v tej zadevi še marsikaj pogodili, kar bode kmetovalec lahko uspešno rabil. Važno je znati, da začno bakterije šele tedaj koristno delovati, kadar ni drugega dušca n. pr. nitrata ali organiziranega dušca v zemlji.

V noveji dobi poskuša se tudi o priliki prahu s pomočjo zračni dušec nabiralnih bakterij rastlinam pristopen dušec v zemljo spraviti. Ta namen ima n. pr. alinit. V tej zadevi je treba pa še daljnih poskusov. Vse druge rastline nimajo te posebne zmožnosti, vsaj v tej meri ne, torej morajo na vsak način in pod vsakim pogojem dušec v zemlji najti, sicer ne vspevajo.

Dušec pride deloma iz zraka z dežjem in snegom v zemljo. Pri trohnenji organskih tvarin prihaja amoniak v zrak, pri bliskanji nastane solitarna soksolina in kislina v zraku in v teh snoveh pride dušec s snegom in dežjem v zemljo. To pa je mnogo premalo za rastlinsko rast in se le malo upošteva. Vsem rastlinam razven lequimioram moramo z dušcem gnojiti.

Rastline sprejemajo dušec iz zemlje večinoma v obliki solitarne kisline. Navadno se mora dušec v vsaki drugi obliki prej ko ga rastline rabiti zamorejo, spremeniti v solitarno kislino. Sicer zamorejo nekatere naših kulturnih rastlin amoniak pa tudi dušec v organskih spojinah n. pr. neposredno iz kremenca izkoriščati. Organične snovi zamorijo kot antophage, to je same po sebi ali pa v rim birzi n. pr. z gljivami (micorhiza) sprejemati, se zamorejo n. pr. neposredno od huma hraniti. To velja glede dvočevatih kakor tudi drugih organskih spojin. Sicer so naše kulturne rastline le fakultativna stvar, ki le tedaj tako živijo, kadar so jim pogoji za to dani.

(Dalje sledi.)

Loterijske številke

Trst 26. julija: 26, 44, 59, 64, 69.
Linc 26. julija: 62, 3, 84, 34, 70.

Izjava.

Občinski odbor Sv. Jurij ob Taboru izjavlja, da naš velečast. gospod župnik nikakor ne zasluži tako grdega obrekovanja, kakor ga prinašata »Slovenski Narod« in »Rodoljub« s svojimi napadnimi dopisi, pač pa zasluži kot vnet dušni pastir, delaven narodnjak in vsestranski pospešitelj gospodarskega napredka največjo zahvalo in spoštovanje. Mi obžalujemo dotičnega dopisnika in obsojamo njegove podle napade. Sploh si pa bralec »Slov. Gospodarja« lahko misli, na kake osebe dohajajo napadi iz preje imenovanih listov.

O d b o r.

856 1—1

Društvena naznanila.

Dne 3. avg.: V Zrečah bo dne 3. avgusta po večernicah predavanje o živinoreji in mlekarstvu. Predaval bo potov. učitelj g. M. Jelovšek.
» » » »Mladeniske zveze« v Jarenini veselica ob 4. uri popoldne.
» » » »Bral. društva pri Sv. Andražu v Slov. gor.« veselica s petjem in gledališko predstavo v gostilni g. Josipa Rola. Začetek ob 8. uri pop.
Dne 10. avg.: »Gosp. bral. društva« veselica z igro »Vedeževalka« pri Sv. Urbanu pri Ptuj. Sodelujejo tamburaši iz Št. Jurija ob Ščavnici in andraševski peveci.